

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา กรณีศึกษา: จังหวัดพิษณุโลก

A STUDY OF THE PROBLEMS AND NEEDS OF COMPUTER CENTER IN SCHOOL CASE STUDY: PHITSANULOK PROVINCE

Received: 23 February 2024

Revised: 26 August 2024

Accepted: 23 September 2024

พิษณุภา ยวงสร้อย, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก แหล่งข้อมูล คือ ครูผู้ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา ในเขตจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาจากการการเลือกแบบโควตา โดยมีคุณสมบัติคือเป็นครูพี่เลี้ยงของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาคอมพิวเตอร์และมีหน้าที่ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริการศูนย์คอมพิวเตอร์ มีความต้องการมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้มีการติดตั้งระบบป้องกันภัยให้ครบถ้วน ต้องการโปรแกรมซอฟต์แวร์ขั้นพื้นฐานที่ทันสมัย ต้องการการซ่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ชำรุดให้กลับมาใช้งานได้ ต้องการคู่มือการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ในศูนย์คอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: สภาพปัญหาและความต้องการ, ศูนย์คอมพิวเตอร์, พิษณุโลก

Abstract This research aims to study the condition of problems and needs assessment of computer centers in school Phitsanulok Province. Information sources include: teacher in Phitsanulok Province. There were 22 people, which were obtained through quota selection, which were qualified to be a mentor teachers of teaching professional training student computer department which was assigned to take care of the computer center in school. Tools used in this research Questionnaire type, 5-level rating

scale, and statistics used in the research include mean, percentage, standard deviation, and content analysis

1. The overall problem situation of computer centers in educational institutions is at a moderate level, when considering the size of the school, it was found that large and extra-large schools There is a low level of problem and small and medium-sized schools the problem is at a moderate level.

2. The need for budget allocation for computer center services has the most valuable, followed by modern basic software programs, hardware equipment and peripherals, and organizing a systematic organizational structure, creating a manual for organizing training activities, respectively.

Keywords: Problems and Needs, Computer center, Phitsanulok

บทนำ

นับตั้งแต่มีการสร้างนวัตกรรมที่เรียกว่าเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องแรกของโลกที่มีชื่อว่า (ENIAC) Electronic Numerical Integrator and Computer ซึ่งถูกออกแบบและพัฒนาเพื่อนำใช้คำนวณวิถีกระสุนปืนใหญ่ ในการทำสงครามโลกครั้งที่ 2 (Computer History Museum, 2023) ต่อมา มีการคิดค้นและพัฒนาเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง และมีการนำไปประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย การกำเนิดขึ้นของเครื่องคอมพิวเตอร์ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในช่วงแรกคอมพิวเตอร์ถูกนำมาใช้ในการคลังและบัญชี หลังจากนั้นหลายหน่วยงานเริ่มนำคอมพิวเตอร์มาใช้มากขึ้น ด้วยความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้การทำงานของหน่วยงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

ประเทศไทยมีเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องแรกเมื่อปี พ.ศ. 2506 โดยเรียกกันตามชื่อของสเปกเครื่องคือ IBM 1620 ซึ่งคอมพิวเตอร์เครื่องดังกล่าวนี้ได้ติดตั้งไว้ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนและการวิจัย ซึ่งนับว่าประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีคอมพิวเตอร์ใช้งาน (สุนทร จันโสมศึก, 2531) ต่อมาราวปี พ.ศ. 2512 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดตั้งหน่วยคอมพิวเตอร์ไซแอนซ์ (Computer Science) เพื่อทำหน้าที่ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์ภายในมหาวิทยาลัย และใช้สนับสนุนการเรียนการสอนวิชาด้านคอมพิวเตอร์ ถือว่าหน่วยคอมพิวเตอร์ไซแอนซ์เป็นหน่วยงานการศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์แห่งแรกของประเทศไทย (คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2563)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ฉบับที่ 5 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 63 ถึง มาตรา 69 ได้กำหนดบทบาทของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการในการสนับสนุนสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ รัฐบาลต้องจัดสรรระดมทุนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ให้สถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนได้นำไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารและพัฒนากการเรียนการสอนของครู ให้มีความทันสมัยด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และประโยชน์ที่สำคัญคือ

การให้ผู้เรียน นักเรียนได้เข้าไปใช้งาน ศึกษาเรียนรู้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการใช้ดิจิทัล ตลอดจนเป็นพลเมืองดิจิทัล (Office of the Education Council, 2003)

สถานศึกษาได้ตอบรับนโยบายดังกล่าวข้างต้นโดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนงานด้านการศึกษากายในโรงเรียน ซึ่งได้บริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไว้ในสถานเดียวกัน มีการจัดสถานที่สภาพแวดล้อม และแต่งตั้งบุคคลดูแลเพื่อมาดูแล และเรียกกลุ่มงานดังกล่าวว่า ศูนย์คอมพิวเตอร์ ซึ่งหมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการแหล่งข้อมูลและประมวลผล และใช้ฟังก์ชันจัดเก็บและประมวลผลแบบอัตโนมัติ รวมบริการเสริมต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อหน่วยงาน (Martin & Reinald, 1985) ทั้งนี้ศูนย์คอมพิวเตอร์ในหน่วยงานทางการศึกษาจะให้ความสำคัญกับงานด้านการบริการทางด้านเทคโนโลยีมากกว่างานประมวลผลข้อมูล (Thanasekhar, 2016 ; NCCU Computer Center, 2015)

การบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษายังประสบกับประเด็นที่ท้าทายต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ การให้บริการ บุคลากรผู้ดูแล งบประมาณ และการติดตามดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยในฐานะผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินและติดตามการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูระหว่างเรียนของนิสิตสาขาคอมพิวเตอร์ ซึ่งต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และนิสิตมักจะได้รับผิดชอบให้เป็นผู้ช่วย หรือผู้ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ของโรงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาในเขตจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปเป็นแนวทางให้นิสิตเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบกับนำไปใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาการบริหารและจัดการคอมพิวเตอร์ศึกษา ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาในวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา ซึ่งดิเรก ธีระภูธร (2557: 3) เสนอว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หรือคอมพิวเตอร์ศึกษา มีองค์ประกอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นนามธรรม ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีในการบริหารงาน การวางแผนกลยุทธ์ แผนและโครงการ การติดตามและประเมินผล และส่วนที่เป็นรูปธรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับ การบริหารวัสดุอุปกรณ์ งานบุคคล งานอาคารสถานที่ ระบบการผลิต เป็นต้น ในส่วนของงานบุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลหน่วยงานหรือองค์กรนั้น พิชญาภา ยวงสร้อย (2567) ได้เสนอหน้าที่ของผู้ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาว่าประกอบด้วย 4 ฝ่ายคือ 1. ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน 2. ฝ่ายซ่อมบำรุง 3. ฝ่ายฝึกอบรมและบริการ และ 4. ฝ่ายระบบเครือข่าย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบและประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

ศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา และกำหนดประเด็นเพื่อนำมาใช้ในการสอบถามถึงสภาพปัญหา และความต้องการในด้านต่างๆ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินแบบประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (1932) การใช้ข้อมูลจากแบบประเมิน Likert จะช่วยให้การวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาเป็นไปอย่างละเอียดและครอบคลุม พร้อมทั้งช่วยให้การวางแผนและการตัดสินใจในการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

การศึกษาเรื่องที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก โดยมีวิธีการและขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทบทวนวรรณกรรม วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สภาพของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษา การจัดการห้องปฏิบัติการห้องคอมพิวเตอร์ การสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดประเด็นในแบบสอบถามซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์เอกสาร ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ ทำให้ได้ประเด็นในแบบสอบถามจำนวน 8 ด้าน คือ 1. ด้านแนวคิดทางการบริหารจัดการ 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านงบประมาณ 4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ 5. ด้านบทบาทและหน้าที่ 6. ด้านอาคารและสถานที่ 7. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารศูนย์คอมพิวเตอร์ และ 8. ด้านการประเมินผล

3. สร้างแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับของ Likert's โดยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นสภาพและปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์

4. สร้างแบบสอบถามตามที่ออกแบบไว้ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ประเด็นในแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทั้ง 50 ข้อ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีบริบทและสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นครูที่ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนนอกเขตจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบภาษาและหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Cronbach Alpha) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.98

6. นำแบบสอบถามฉบับที่ผ่านการปรับปรุงและการตรวจสอบคุณภาพไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาเรื่องที่ 2 การศึกษาความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก มีการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทบทวนวรรณกรรม วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ และการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดประเด็นในแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นทั้ง 8 ด้าน ในแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1
3. สร้างแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)
4. สร้างแบบสอบถามตามทีออกแบบไว้ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และความเหมาะสม พบว่า ประเด็นในแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.85 จำนวน 20 ข้อ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีบริบทและสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเป็นครูที่ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนนอกเขตจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน
6. นำแบบสอบถามฉบับที่ผ่านการปรับปรุงและการตรวจสอบคุณภาพไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย โดยให้นิสิตที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปใช้สอบถามครูที่เลี้ยงที่ผู้ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน
2. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งได้กลับคืนมาจำนวน 22 ฉบับ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาเขียนผลการวิเคราะห์ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาเขตจังหวัดพิษณุโลก จากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 22 คน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังจะได้อธิบายผลการศึกษแต่ละตอนดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามเพศ

เพศสภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย	14	63.64
เพศหญิง	8	36.36
รวม	22	100

จากตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 14 คนและเพศหญิง 8 คน

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ปี	6	27.27
6-10 ปี	6	27.27
11-15 ปี	4	18.18
16-20 ปี	1	4.55
มากกว่า 20 ปี	5	22.73
รวม	22	100

จากตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นเวลา 1-5 ปี จำนวน 6 คน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6-10 ปี จำนวน 6 คน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 5 คน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11-15 ปี จำนวน 4 คน และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16-20 ปี จำนวน 1 คน

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	4	18.18
ขนาดกลาง	8	36.36
ขนาดใหญ่	9	40.91
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	4.55
รวม	22	100

จากตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 9 คน ขนาดกลาง จำนวน 8 คน ขนาดเล็ก จำนวน 6 คน และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 คน

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 4 สภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาเขตจังหวัดพิษณุโลก

ประเด็นในการสอบถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านแนวคิดทางการบริหารจัดการ			
1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายศูนย์คอมพิวเตอร์ ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	2.27	1.39	น้อย
2. การบริหารจัดการงานศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนไม่มีการนำหลักคิด ทฤษฎีทางการบริหารมาใช้	2.45	1.41	น้อย
3. การบริหารจัดการทรัพยากรพื้นฐานของศูนย์คอมพิวเตอร์ ยังไม่มีประสิทธิภาพ	2.86	1.49	ปานกลาง
4. บุคลากรในศูนย์คอมพิวเตอร์ขาดทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม	2.05	1.36	น้อย
5. ความรู้ในด้านการบริหารและจัดการองค์กรไม่มีความจำเป็นต้องใช้บริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์	2.29	1.35	น้อย
6. ศูนย์คอมพิวเตอร์ไม่วิเคราะห์สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานยัง ไม่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	2.50	1.41	ปานกลาง
รวม	2.40	1.40	น้อย
ด้านบุคลากร			
7. บุคลากรของศูนย์คอมพิวเตอร์ขาดความสามารถและทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	2.05	1.36	น้อย
8. ศูนย์คอมพิวเตอร์มีบุคลากรไม่เพียงพอ	2.41	1.53	ปานกลาง
9. ท่านไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี	1.86	1.32	น้อย
10. ท่านต้องพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีด้วยตนเองอยู่เสมอ	3.22	1.54	ปานกลาง
รวม	2.39	1.51	น้อย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นในการสอบถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านงบประมาณ			
11. ท่านไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อและจัดจ้างอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	2.73	1.39	ปานกลาง
12. บ่อยครั้งที่ท่านต้องใช้เงินจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในศูนย์คอมพิวเตอร์ด้วยเงินของตนเอง	2.73	1.35	ปานกลาง
13. งบประมาณที่จัดสรรไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์	3.05	1.56	ปานกลาง
14. ท่านไม่สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า	2.55	1.53	ปานกลาง
รวม	2.76	1.45	ปานกลาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์			
<i>ซอฟต์แวร์</i>			
15. โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ใช้ในศูนย์คอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัย	2.91	1.60	ปานกลาง
16. โปรแกรมซอฟต์แวร์ในการทำงานขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	2.64	1.53	ปานกลาง
17. โปรแกรมซอฟต์แวร์ในการทำงานขั้นพื้นฐานไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน	2.64	1.53	ปานกลาง
<i>ฮาร์ดแวร์</i>			
18. อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ไม่ทันสมัย	3.09	1.57	ปานกลาง
19. อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	3.23	1.54	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ไม่มีความพร้อมต่อการให้บริการ	2.95	1.56	ปานกลาง
<i>อุปกรณ์ต่อพ่วง</i>			
21. อุปกรณ์ต่อพ่วง เช่น โปรเจคเตอร์ ไม่มีพร้อมในการให้บริการ	2.45	1.37	น้อย
22. อุปกรณ์ต่อพ่วงเช่น โปรเจคเตอร์ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	2.41	1.33	น้อย
23. ศูนย์คอมพิวเตอร์มีการจัดหาอุปกรณ์ต่อพ่วงที่ยังไม่ตรงกับความต้องการในการใช้	2.50	1.34	ปานกลาง
รวม	2.76	1.48	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นในการสอบถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบทบาทและหน้าที่			
<i>ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน</i>			
24. การให้บริการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ยังไม่มีความพร้อม	2.41	1.30	น้อย
25. การให้บริการอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อใช้ในการสอนยังไม่มีความพร้อม	2.36	1.22	น้อย
26. การให้บริการอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ เช่น การบริการเครื่องปริ้นเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร ไม่พร้อมต่อการให้บริการ	2.64	1.43	ปานกลาง
27. ขาดการให้บริการติดตั้งซอฟต์แวร์ที่สนับสนุนการเรียนการสอน	2.45	1.37	น้อย
28. ขาดการพัฒนาสื่อที่สนับสนุนการเรียนการสอน	2.68	1.49	ปานกลาง
<i>ฝ่ายซ่อมบำรุง</i>			
29. ขาดการตรวจสอบ / แก้ไข / ให้คำปรึกษา / ติดตั้ง ปัญหาด้านซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ ปัญหาไวรัสคอมพิวเตอร์ของนักเรียนและครู	2.77	1.54	ปานกลาง
30. ขาดตรวจสอบ / แก้ไข / ปรับปรุง เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องประชุม ห้องสัมมนา รวมห้องบรรยาย และห้องต่างๆ ที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	2.82	1.53	ปานกลาง
31. ขาดตรวจสอบ / แก้ไข / ปรับปรุง อุปกรณ์ต่อพ่วง ที่อยู่ในการรับผิดชอบของศูนย์คอมพิวเตอร์	2.59	1.47	ปานกลาง
<i>ฝ่ายฝึกอบรมและบริการ</i>			
32. การกิจกรรมจัดอบรมให้แก่ครู นักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ	2.36	1.29	น้อย
33. เมื่อมีการจัดเตรียมห้องประชุม ห้องบรรยาย และห้องต่าง ๆ ที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การบริการจัดเตรียมห้องและดูแลควบคุมยังขาดความชำนาญ	2.32	1.29	น้อย
34. การให้บริการใส่ตัทสัญญาณ เช่น ถ่ายภาพ คุมเครื่องแสง สี และเสียงภายในโรงเรียน	2.41	1.50	น้อย
35. การให้ยืมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ ไปใช้งานนอกศูนย์คอมพิวเตอร์ยังให้บริการได้ไม่ทั่วถึง	2.64	1.43	ปานกลาง
<i>ฝ่ายระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศ</i>			
36. บุคลากรขาดความสามารถในการออกแบบงานกราฟิกของโรงเรียน	2.41	1.33	น้อย
37. ขาดการดูแลและพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครือข่ายแบบมีสาย (Lan) และไร้สาย (Internet, Wi-fi)	2.55	1.47	ปานกลาง
38. ขาดความพร้อมดูแลระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ให้อยู่ในสถานะพร้อมใช้งาน	2.73	1.49	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นในการสอบถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
39. ขาดการพัฒนาและจัดการเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน ให้มีการอัปเดตอย่างต่อเนื่อง	2.36	1.29	น้อย
รวม	2.53	1.39	ปานกลาง
ด้านอาคารและสถานที่			
40. ศูนย์คอมพิวเตอร์ตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่สะดวกต่อการเข้าไปใช้บริการ	1.95	1.25	น้อย
41. ศูนย์คอมพิวเตอร์มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ไม่ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี	2.32	1.36	น้อย
42. ศูนย์คอมพิวเตอร์มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ไม่มิตรต่อผู้เข้าใช้บริการ	2.23	1.34	น้อย
43. ระบบป้องกันภัยในศูนย์คอมพิวเตอร์ไม่มีความหนาแน่น	2.57	1.21	ปานกลาง
รวม	2.26	1.29	น้อย
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารศูนย์คอมพิวเตอร์			
44. ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานในด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน	2.36	1.22	น้อย
45. ขาดการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารงานในด้านซ่อมบำรุง	2.45	1.14	น้อย
46. ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานในด้านการฝึกอบรมและบริการ	2.36	1.18	น้อย
47. ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานในด้านการบริการระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศ	2.52	1.21	ปานกลาง
รวม	2.43	1.17	น้อย
ด้านการประเมินผล			
48. ศูนย์คอมพิวเตอร์ขาดการประเมินและติดตามผลการให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์	2.77	1.48	ปานกลาง
49. ศูนย์คอมพิวเตอร์ขาดการสรุปผลเพื่อปรับปรุงการให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์	2.68	1.46	ปานกลาง
50. ศูนย์คอมพิวเตอร์ขาดการประเมินอย่างรอบด้าน	2.68	1.43	ปานกลาง
รวม	2.71	1.43	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	2.55	1.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ในภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 1.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 4 ด้านที่มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการประเมินผล และด้านบทบาทและหน้าที่ ตามลำดับ และมี 4 ด้านที่มีค่าอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารศูนย์คอมพิวเตอร์ด้านแนวคิดทางการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านอาคารและสถานที่ ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก แบ่งตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ขนาดเล็ก	2.50	1.48	ปานกลาง
ขนาดกลาง	2.91	1.33	ปานกลาง
ขนาดใหญ่	2.40	1.38	น้อย
ขนาดใหญ่พิเศษ	1.10	0.31	น้อย
รวม	2.55	1.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการศึกษาความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก

ประเด็นคำถามความต้องการ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ (%)	ลำดับที่
1. การพัฒนาความรู้ด้านแนวคิดพื้นฐานในการบริหารศูนย์คอมพิวเตอร์	9	40.91	4
2. การจัดโครงสร้างองค์กรอย่างเป็นระบบ	7	31.82	6
3. การเข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเทคโนโลยี	7	31.82	6
4. บุคลากรในการดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์	8	36.36	5
5. การจัดสรรงบประมาณในการบริการศูนย์คอมพิวเตอร์ เพิ่มขึ้น	14	63.64	1
6. โปรแกรมซอฟต์แวร์ขั้นพื้นฐานที่ทันสมัย	10	45.45	3
7. อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วง	9	40.91	4
8. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีความพร้อมต่อการเข้าใช้งานได้ทุกเมื่อ	8	36.36	5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นคำถามความต้องการ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ (%)	ลำดับที่
9. การซ่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ชำรุดให้กลับมาใช้งานได้	10	45.45	3
10. คู่มือการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ในศูนย์คอมพิวเตอร์	10	45.45	3
11. คู่มือการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม	3	13.64	9
12. อุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย	9	40.91	4
13. การพัฒนาทักษะด้านการออกแบบงานกราฟิกประชาสัมพันธ์	6	27.27	7
14. การเดินระบบเครือข่ายภายในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ	9	40.91	4
15. การพัฒนาและจัดการเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน	4	18.18	8
16. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในศูนย์คอมพิวเตอร์	7	31.82	6
17. การติดตั้งระบบป้องกันภัยต่าง ๆ ให้ครบถ้วน	11	50.00	2
18. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์	8	36.36	5
19. การประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	7	31.82	6
20. การให้มีการสรุปรายงานการทำงานทุกปีการศึกษา	7	31.82	6

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริการศูนย์คอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น มีความต้องการมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้มีการติดตั้งระบบป้องกันภัยต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ต้องการโปรแกรมซอฟต์แวร์ขั้นพื้นฐานที่ทันสมัย ต้องการการซ่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ชำรุดให้กลับมาใช้งานได้ ต้องการคู่มือการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ในศูนย์คอมพิวเตอร์ ต้องการพัฒนาความรู้ด้านแนวคิดพื้นฐานในการบริหารศูนย์คอมพิวเตอร์ ต้องการอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ต้องการอุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย ต้องการให้มีการเดินระบบเครือข่ายภายในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ ต้องการบุคลากรในการดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ ต้องการให้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์พร้อมต่อการเข้าใช้งานได้ทุกเมื่อ ต้องการให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ ต้องการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างเป็นระบบ ต้องการเข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเทคโนโลยี ต้องการให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในศูนย์คอมพิวเตอร์ ต้องการให้มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ต้องการให้มีการสรุปรายงานการทำงานทุกปีการศึกษา ต้องการพัฒนาทักษะด้านการออกแบบงานกราฟิกประชาสัมพันธ์ ต้องการพัฒนาและจัดการเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน ต้องการคู่มือการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัญหาของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และ

ขนาดใหญ่พิเศษ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาหลายประเด็นเป็นตัวจุดรั้ง และประเด็นท้าทายดังกล่าว จำเป็นต้องได้รับการจัดการให้เสร็จสิ้นก่อน ทำให้การให้ความสำคัญกับศูนย์คอมพิวเตอร์เป็นเรื่องรองลงมา ข้อคิดเห็นดังกล่าวนี้สอดคล้องกับกัญญกร เอี่ยมพญา และคณะ (2565) เสนอว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ ปัญหาการยุบโรงเรียนบางส่วน เนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณ เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวที่สูง มีงบประมาณไม่เพียงพอ ครูไม่ครบชั้นเรียน และขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2566) โรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนมากพบปัญหาคือขาดครูที่อยู่สอนประจำ ส่วนมากมาแล้วก็ย้ายออกไปเนื่องด้วยหลากหลายสาเหตุ ทำให้เด็กหลายคนเจอครูเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ จบปีการศึกษาหนึ่งก็เปลี่ยนเป็นครูคนใหม่ กลายเป็นการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่อง

และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประเด็นอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.54) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา มีวัสดุอุปกรณ์ทั้งซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์จำนวนมาก และถูกใช้งานต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ตลอดจนผู้ใช้อุปกรณ์ซึ่งคือผู้เรียนขาดความรู้ ความสามารถในการใช้งานและดูแลรักษาอุปกรณ์ เมื่อต้องใช้งานอุปกรณ์จึงใช้งานผิดวิธี ส่งผลให้อุปกรณ์เกิดความเสียหาย บางกรณีถึงขั้นใช้งานไม่ได้ เป็นผลให้อุปกรณ์สำหรับเตรียมไว้ให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับ สุติมา นครเขต (2561) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การประเมินผลการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีสภาพเก่า ไม่ทันสมัย ประมวลผลช้า เสื่อมสภาพและชำรุด และยังขาดอุปกรณ์ซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์บางส่วนที่จำเป็นต่อการใช้งาน ทำนองเดียวกับ สุทธิชัย หมั่นเขตรกิจ (2561) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ในการบริหารจัดการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มาจากจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2. การศึกษาความต้องการของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา เขตจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริการศูนย์คอมพิวเตอร์ เพิ่มขึ้น เป็นประเด็นที่มีความต้องการมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วัสดุอุปกรณ์ของศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาเกิดความชำรุดเสียหายเป็นจำนวนมาก อุปกรณ์บางอย่างเสียหายมากจนเกินกำลังที่จะซ่อมแซมให้นำกลับมาใช้งานได้ ซึ่งจำเป็นต้องซื้อเพิ่มเข้ามาทดแทนส่วนที่เสียไป จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการแก้ปัญหา ดังกล่าวนี้นี้ ประกอบกับความผันแปรทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ทำให้วิทยาการทางการซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์มีการพัฒนารุดหน้าไปมาก แต่ในสถานศึกษาไม่มีสมรรถนะที่จะปรับเปลี่ยนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สมัยใหม่เข้ามา เพื่อใช้สนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างทันทั่วถึง สอดคล้องกับ สุติมา นครเขต (2561) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การประเมินผลการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ซึ่งได้เสนอแนวทางในการปัญหาการขาดอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ไว้ว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อจัดซื้อและซ่อมบำรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ให้มีความเพียงพอต่อความต้องการใช้งานของนักเรียน และสอดคล้องกับความผลงานวิจัยของ สุทธิชัย หมันเขตรกิจ (2561) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา มีสภาพเก่า ไม่ทันสมัย ระบบประมวลผลช้า ชำรุด เสื่อมสภาพ ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ประกอบกับหน่วยงานไม่มีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในการจัดการปัญหาเรื่องงบประมาณที่จะมาใช้จ่ายจัดการปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้น จากผลงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัญหาต่าง ๆ หากได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ การดำเนินงานของศูนย์คอมพิวเตอร์จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และด้านบริการต่าง ๆ ในด้านเทคโนโลยี ได้อย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้ประโยชน์สูงสุด คือ การที่ผู้เรียนได้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมทั้งทรัพยากรและบริการอย่างทันสมัยและเท่าเทียม

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. การบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา ควรกำหนดให้บุคลากรผู้ดูแลศูนย์คอมพิวเตอร์ศึกษาทุกคนเข้าร่วมการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการ และการซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
2. ควรนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารทรัพยากรของศูนย์คอมพิวเตอร์จะช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และยั่งยืน แม้ในภาวะที่งบประมาณจำกัด
3. ศูนย์คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาควรจัดศึกษาดูงานศูนย์คอมพิวเตอร์ที่ได้รับความประสบความสำเร็จอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
4. ควรมีการออกข้อกำหนด/แนวปฏิบัติในการเข้าใช้บริการต่าง ๆ ของศูนย์คอมพิวเตอร์ให้ชัดเจน
5. ควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์คอมพิวเตอร์ทุกปีการศึกษา เพื่อพัฒนา/ปรับปรุงแผนการดำเนินงานในปีการศึกษาถัดไป

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2566). *ปึกหมุดความเหลื่อมล้ำ แก่ใจทยโรงเรียนขนาดเล็ก*. เข้าถึงได้จาก <https://www.eef.or.th/inequality-in-small-school/>
- กัญญา เอี่ยมพญา, นิวัตต์ น้อยมณี, พรทิพย์ อ้นเกษม อภิชาติ อนุกุลเวช และดาวประกาย ระโส. (2565). โรงเรียนขนาดเล็ก : ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 23(1), 315-329.
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2563). *ประวัติคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์*. เข้าถึงได้จาก <https://www.cp.eng.chula.ac.th/about/history>.

- จตุพร ระเวงจิตร และมูทิตา มาทมูล. (2561). การศึกษาปัญหาการบริการคอมพิวเตอร์ภายในห้องเรียน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ดิเรก ชีระกูธ. (2557). การบริหารและจัดการหน่วยงานเทคโนโลยีสารสนเทศ. เพชรบูรณ์: สำนักพิมพ์ จุลติษการพิมพ์.
- พิชญภา ยวงสร้อย. (2567). การพัฒนาการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 18(2), 75-90.
- สุติมา นครเขต. (2561). การประเมินผลการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุทธิชัย หมั่นเขตรกิจ. (2561). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. (สารนิพนธ์ มหาบัณฑิต). พิษณุโลก มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุนทร จันโหมศึก. (2531). คอมพิวเตอร์กับการบริหารงานโรงพยาบาล. วารสารแพทย์เขต 7, 7(1), 45-51.
- Computer History Museum (2023). ENIAC. Retrieved August 25, 2024, from: <https://www.computerhistory.org/revolution/birth-of-the-computer/4/78>
- Likert, R. (1932). A technique for measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 5-55. Retrieved August 25, 2024, from: https://legacy.voteview.com/pdf/Likert_1932.pdf.
- Martin, G. & Reinald, G. (1985). *Organization and management of a computer center*. Macmillan: New York.
- NCCU Computer Center. (2015). *Computer Center* [Online]. Retrieved July 9, 2023, from: <https://cc.nccu.edu.tw/en/about.html>
- Office of the Education Council. (2003). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002)*. Bangkok: Ministry of Education.
- Thanasekhar, B. (2016). *Computer Center Madras Institute of Technology* [Online]. Retrieved July 9, 2023, from: <https://cc.mitindia.edu/>